

Universitätsbibliothek Paderborn

**Disputationes|| ROBERTI BELLAR-||MINI E SOCIETATE
IESV,|| DE CONTROVERSIIS CHRISTIANAE|| FIDEI,
ADVERSVS HVIVS TEM-||poris Hæreticos,||**

Tribus Tomis comprehensæ.||

DE CONCILIIS, ET|| ECCLESIA MILITANTE,|| QVATVOR LIBRIS||
COMPREHNSA.||

Bellarmino, Roberto Francesco Romolo <Heiliger>

Ingolstadii, [1599]

VD16 B 1607

X. Concilia particularia, non probata à summo Pontifice , non omnino certa[m] fidem facere.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-53873](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-53873)

CAPVT X.

Concilia particularia, non probata à summo Pontifice, non omnino certam fidem facere.

SEQVITVR iam altera quæstio, num videlicet Concilia à summo Pontifice non confirmata, certam fidem faciant; quæ non est controuersa inter Catholicos & hæreticos, & vix etiam inter Catholicos; ideo rem totam breuiter explicabimus, ac primùm de Conciliis particularibus, deinde de generalibus agemus.

De Prouincialibus igitur duo ex communi sententia Catholicorum asserimus, posse eiusmodi Concilia absolute errare, tamen magnæ esse auctoritatis, ita vt temerarium sit eis non acquiescere. Quod eiusmodi Concilia possint errare, testis est Carthaginense Concilium sub Cypriano, quod fuit nationale, celeberrimum, legitimum, Episcoporum LXXXV. quorum pleriq; Martyres, aut Confessores erant, vt patet ex epistola Cypriani ad Iubaianum, & tamen errauit. SECUNDO, testis est V. Synodus Romana sub Symmacho, vbi legimus, Concilia prouincialia, quia præsentiam papæ non habent, valetudinem perdidisse. TERTIO, Proferunt in Chronico anni CCCC. XX. dicit, hæresim Pelagianam à Concilio Africano CC. XVII. Episcoporum damnatam, non prius ab Ecclesia totius orbis damnatam, quam Zozimus Papa decreta Concilij illius probasset. Vnde etiam Augustinus lib. 2. retract. cap. 50. non dicit, hæresim Pelagianam à Conciliis Africanis, quæ particularia erant, damnatam, sed à Pontificibus Innocentio, Zozimo, cooperantibus Africanis Conciliis. QUARTO, cur Concilia generalia errare non possint; duplex est causa præcipua; Prima, quia Concilium generale totam Ecclesiam representat, & ideo ipso errante tota Ecclesia erraret; Secunda, quia Concilium generale non fit sine summo Pontifice, pro quo Christus orauit, vt non deficeret fides eius: At nulla harum causarum locum habet in Concilio particulari.

Sed contra OBJICIES; nam cap. Ad abolendam, extra de hæreticis, excommunicantur omnes illi, qui iudicantur hære-

hæretici ab Ecclesia Romana, vel à Concilio prouinciali, aut dicecesano; Concilia igitur prouincialia & dicecesana faciunt dogmata de fide, alioqui non esset hæreticus, qui ea negaret.

RESPONDEO, duobus modis posse iudicari de hæresi; VNO modo, de ipsa hæresi secundum se, & quasi in abstracto, vt cum quæritur, an sit hæreticum, hoc aut illud dicere; ALTERO modo, in ordine ad hominẽ hæreticum, vt cum quæritur, an hic inciderit in hæresim ab Ecclesia damnatam. Quamuis igitur Concilia prouincialia, vel dicecesana, non possint dogmata fidei constituere, tamen possunt iudicare, an aliquis inciderit in hæresim manifestam, sicut etiam iudicant inquisitores. Ad hunc finem collectum fuit Concilium Aquileiense tempore Ambrosij; nihil enim ibi definitum est, nisi Palladium quendam verũ esse Arij discipulum: & de hoc videtur præcipuè agere caput illud, Ad abolendam, de hæreticis. Etsi enim hoc iudicium non sit infallibile, tamen sufficit ad excommunicandum.

Præterea SECVNDO dico, posse etiam Concilia particularia censere de hæresi secundum se, quando res est facilis, & in qua omnes ferè Doctores conueniunt; quomodo Concilium Antiochenum olim iudicauit de hæresi Pauli Samosateni apud Eusebium lib. 7. histor. cap. 24. conuenerunt enim vndiq; Episcopi, non tanquam ad rem dubiam, sed tanquam ad manifestum lupum de ouili Christi eiiciendum. Etsi enim hoc iudicium non sit prorsus infallibile, tamen debent priuati homines acquiescere eiusmodi iudicio, & si secus egerint, meritò excommunicantur, donec non iudicauerit aliter Apostolica sedes, vel Concilium vniuersale.

Deniq; TERTIO dico, posse etiam Concilia particularia definire dogmata verè dubia, & eorum decreta esse firma, si id faciant ex cõmissione Apostolicæ sedis, vt fecerant Patres Concilij Arausici II. & Toletani I. tempore Leonis I. & Synodi Complutensis, tempore Sixti IV. de quo vide summam Conciliorum. Vel saltem si decisionem suam mittat ad Romanum Pontificem, & ab eo confirmationẽ accipiant; quomodo constat factum esse in Concilijs Mileuitano & Carthaginensi, ex Augustino epist. 90. 91. 92. 93. Immo credibile est, nullũ Concilium particulare definiisse aliquid de fide,

sine approbatione Apostolicæ sedis. de his omnibus intelligi potest illud cap. Ad abolendam.

Quod autem Concilium particulare non expressè confirmatum, faciat argumentum aded probabile, vt temerarium sit ei non acquiescere; planum est PRIMO, quia in VII Synodo act. 3. & in VIII. Synodo act. ult. can. 1. honorantur Synodi locales, & suscipiuntur, nec fit mentio ibi confirmatorum, vel non. SECUNDO, quia plurima horum Conciliorum, vt Toletana, Bracharenfis, Arelatensis, Hispalensis, &c. videntur ipso vsu Ecclesiæ quodammodò probata. TERTIO, quia si aliquot sancti Patres casu in eandem sententiã conuenientes, faciunt argumentum probabile, quantum magis L. aut LX. Episcopi simul conuenientes, & inuocato Spiritu, aliquid communi consensu statuentes?

CAPVT XI.

Concilia generalia, ante confirmationem summæ Pontificis, errare posse, nisi Patres in definitione sequantur Pontificis instructionem.

AM verò de Conciliis vniuersalibus variæ sunt opiniones. Parisienses enim, & illi omnes docent, Concilium esse supra Papam, & alij præterea alij existimant, Concilia generalia legitima non posse errare, etiam ante confirmationem Pontificis. Contrarium docent alij, vt Caietanus in Apolog. parte 2. cap. 21. Turrecremata lib. 3. cap. 32. 33. 34. & 38.

Nota duo. PRIMO, Legatos aliquando mitti ad Concilium cum instructione sedis Apostolicæ, sicut legimus factum in Concilio IV. VI. & VII. aliquando sine instructione, vt factum est in Concilio Tridentino. cuius ratio est, quia in illis primis Conciliis vna tantùm quæstio tractabatur, & ideo facile poterat Pontifex explicare Legatis, quæ esset sententia sua de illa quæstione. At in Concilio Tridentino, tot quæstiones, & tam variæ tractandæ erant, vt nõ posset commo-
dè eiusmodi instructio haberi.

SECUNDO nota, posse quatuor modis contingere, vt fiat
genera-